

Vergaderjaar 2003–2004

26 631

Modernisering AWBZ

27 728

Wijziging van de Wet op de expertisecentra, de Wet op het primair onderwijs en de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van een leerlinggebonden financiering en de vorming van regionale expertisecentra (regeling leerlinggebonden financiering)

Nr. 76

VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

Vastgesteld 15 maart 2004

In de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport¹ bestond er bij enkele fracties behoefte een aantal vragen ter beantwoording voor te leggen aan de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de brief van 13 november 2003 inzake Gedragslijn tot 1 augustus 2004 rondom afbakening en reikwijdte van de AWBZ en onderwijs (25 657 / 26 631, nr. 28).

De op 3 februari 2004 toegezonden vragen zijn met de door de staatssecretaris bij brief van 15 maart 2004 toegezonden antwoorden hieronder afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
De Grave

Adjunct-griffier van de commissie,
Sjerp

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Vlies (SGP), Kalsbeek (PvdA), Rijpstra (VVD), De Grave (VVD), Lambrechts (D66), Buijs (CDA), Atsma (CDA), Arib (PvdA), Halsema (GL), Kant (SP), Smits (PvdA), Örgü (VVD), Verbeet (PvdA), Van Oerle-van der Horst (CDA), ondervoorzitter, Vergeer (SP), Vietsch (CDA), Tonkens (GL), Joldersma (CDA), Van Heteren (PvdA), Smilde (CDA), Nawijn (LPF), Van Dijken (PvdA), Timmer (PvdA), Van Miltenburg (VVD), Hermans (LPF), Schippers (VVD) en Omtzigt (CDA).

Plv. leden: Rouvoet (CU), Verdaas (PvdA), Griffith (VVD), Veenendaal (VVD), Bakker (D66), Ferrier (CDA), Çörüz (CDA), Blom (PvdA), Vendrik (GL), Gerkens (SP), Dijsselbloem (PvdA), Weekers (VVD), Tjon-A-Ten (PvdA), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), De Ruiter (SP), Ormel (CDA), Van Gent (GL), Koomen (CDA), Waalkens (PvdA), Mosterd (CDA), Varela (LPF), Bussemaker (PvdA), Heemskerk (PvdA), Blok (VVD), Kraneveldt (LPF), Hirsi Ali (VVD) en Eski (CDA).

Vragen CDA-fractie

1

Wanneer zal de Kamer het gezamenlijke standpunt van de minister van OCW en de staatssecretaris van VWS ontvangen?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

2

In bijlage 2 van het Actieplan gelijke behandeling gehandicapten en chronisch zieken, antwoord de staatssecretaris op één van de gemelde knelpunten: «De rugzak voorziet niet in de beschikbaarheid van (lichamelijke) zorg en begeleiding (ADL, fysiotherapie en andere therapieën). Het is niet de taak van het regulier onderwijs om deze te bieden of te organiseren. Voor zover additionele zorg en begeleiding noodzakelijk zijn komen die beschikbaar via de reguliere kanalen (zorgverzekeraars en AWBZ), welke openstaan voor iedere burger». Is gezien, het vorengenoemde, de discussie over de reikwijdte van de AWBZ in het onderwijs achterhaald, en kan er dus vanuit worden gaan dat de mogelijkheid van PGB-inzet in het onderwijs blijft bestaan?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

Vragen PvdA-fractie

3

Waarom is onduidelijkheid ontstaan over de afbakening van onderwijs-wetgeving en de AWBZ als gevolg van invoering Leerlinggebonden Financiering (LGF)? Het leerlinggebonden budget is toch niet anders dan een mogelijkheid om ouders de vrijheid te geven te kiezen tussen een reguliere school en een speciale school?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering.

Per 1 april 2003 is de functionele indicatiestelling voor de AWBZ van kracht geworden. Omdat dit een nieuwe manier van indiceren betrof, zijn protocollen opgesteld voor de indicatiestellers. Hierbij zijn richtlijnen geformuleerd voor de wijze waarop gekeken moet worden naar andere voorzieningen waarop de verzekerde een beroep kan doen, waaronder onderwijs. In samenhang met de invoering van leerlinggebonden financiering ontstond onduidelijkheid over de taken die het onderwijs op zich kan nemen als het gaat om de zorg voor kinderen en welke taken dan voor rekening van de AWBZ komen.

4

Kan in dit verband worden ingegaan op de passage uit de circulaire 02/42, d.d. 11 september 2002 van het College voor Zorgverzekeringen en bijbehorende brief van de staatssecretaris van VWS, d.d. 16 juli 2002 (kenmerk Z/VU-2299001) waarin staat: «Voor het onderwijsdeel zijn extra financiële middelen beschikbaar gesteld, maar die mogen niet worden ingezet voor vormen van zorg die de kinderen nodig hebben tijdens verblijf op school». In deze passage wordt bedoeld op de middelen die via de LGF-rugzak meegaan met het kind met beperking indien ouders toegang krijgen tot een reguliere school.

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering.

Ja. De genoemde brief had betrekking op de samenwerkingsprojecten tussen KDC's en cluster 3 scholen voor zeer ernstig verstandelijk beperkte kinderen, met bijkomende problematiek. Van deze kinderen was bij de start van de projecten duidelijk dat extra zorg vereist is om onderwijs te kunnen volgen. Daarom is voor de kinderen uit deze projecten de inzet van AWBZ-zorg in het onderwijs gedurende de projectperiode gegarandeerd. Hiertoe zijn richtlijnen aan het College voor Zorgverzekeringen gestuurd door het ministerie van VWS. Ook voor het huidige schooljaar, waarin de projectperiode is verlengd, is de zorginzet op die wijze geregeld (zie brief van de staatssecretaris van VWS, kenmerk DGB/ZVG-230 461).

5

Bent u van mening dat daarmee nadrukkelijk werd bepaald, dat de rugzak niet mag worden ingezet voor zorg, en dat in die circulaire nadrukkelijk aan zorgkantoren (die niet alleen ingingen op verzoeken AWBZ-zorg in te zetten op scholen) werd gemeld dat de inzet van PGB of AWBZ-zorg in natura juist geboden is als noodzakelijke aanvulling op onderwijsmiddelen?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering.

Nee. De inhoud van de brief heeft alleen betrekking op de zorginzet in het onderwijs voor de kinderen uit de samenwerkingsprojecten tussen KDC's en cluster 3 scholen, vanwege de intensieve zorgvraag van deze groep kinderen.

6

Kunt u ingaan op de spanning tussen de systematiek van het LGF, waarin geen budget wordt toegekend op basis van de individuele ondersteuningsbehoefte van een kind met beperking en de AWBZ waarin juist een indicatie en toekenning van zorg, al dan niet in budgetvorm, plaatsvindt op grond van individuele behoefte?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering. Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

7

Is het waar dat bij indicatiestelling voor AWBZ in principe wordt uitgegaan van de gedachte dat de vaststelbare ondersteuningsbehoefte van een individu centraal staat waarbij vervolgens wordt gekeken in hoeverre de aanvrager zelf of diens omgeving kan voorzien in die ondersteuning c.q. zorg? Zo ja, moet dan niet voor elke leerling met zorgbehoefte worden vastgesteld of zorg en ondersteuning tijdens schooluren in een school ook daadwerkelijk kan worden verleend? En moet dan niet door bij de indicatiestelling worden meegewogen of een school in dat specifieke geval in staat is om de nodige zorg en ondersteuning te geven?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering. Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

8

In talloze situaties vergoedt de zorgverzekering ondersteuning voor de persoonlijke zorg en ondersteuning van leerlingen met een handicap in de vorm van een zorgassistent welk ondersteuning geeft bij het eten en naar de toilet gaan. Onomstotelijk lijkt ook dat de ondersteuner bij gebrekkige motoriek of communicatie uit zorgmiddelen worden betaald. Kunt u dit bevestiging, dat dergelijke ondersteuning dan ook, indien die op een school wordt gegeven, betaald kan worden uit AWBZ-middelen?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering.

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

9

Kunt u toelichten welke aanzuigende werking wordt bedoeld op bladzijde 2? Kunt u uiteenzetten, in aantallen en uitgedrukte in gebruikte middelen, hoe vaak een persoonsgebondenbudget (PGB) wordt ingezet in het onderwijs? Van de uitdrukking «ruimhartig» gaat de suggestie uit dat in het verleden te vaak en onterecht PGB-middelen zijn geïndiceerd en toegekend voor gebruik tijdens schooluren in scholen. Kunt u toelichten of dat zo is bedoeld? Zo ja, hoe onderbouwt u dat? Zo neen, wilt u die suggestie weerspreken?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering. Een verzekerde heeft op basis van een indicatie recht op AWBZ zorg. Bij de indicatiestelling wordt bekeken in hoeverre er andere voorzieningen aanwezig zijn waarop een beroep kan worden gedaan. Ook onderwijs wordt daarin meegewogen. Vervolgens wordt voor de verzekerde een aantal uren zorg vastgesteld. Voor de uitvoering van deze zorg kan men kiezen voor een pgb of voor zorg in natura. De wijze waarop de verzekerde het aantal toegekende uren zorg inricht, is vrij. Er vindt derhalve geen registratie plaats of een pgb wordt ingezet tijdens schooltijd. Ik kan daarom geen precieze getallen geven over dit onderwerp. In het kader van de AWBZ vindt alleen registratie plaats van het aantal pgb-houders.

10

PGB-middelen worden ingezet op speciale scholen voor zeer moeilijk lerende kinderen om kleinere groepen te vormen of in grotere groepen meer persoonlijke begeleiding te kunnen realiseren voor kinderen met handicap en moeilijk hanteerbaar gedrag, met name bij kinderen met autisme. Vindt u dit in alle gevallen een onterecht gebruik van zorgmiddelen? Vindt u het niet juist om zulke intensieve begeleiding te geven aan kinderen met autisme en verstandelijke handicap of vindt u dat scholen dat zelf kunnen en moeten betalen? Hoe beoordeelt u scholen die kinderen wegsturen of niet accepteren indien zulke persoonlijke begeleiding niet wordt gefinancierd? Bent u van mening dat het aannemelijk is dat het juist kinderen met een autistische stoornis zijn die wegens gebrek aan begeleiding op geen school worden geaccepteerd en thuiszitten of in een gesloten jeugdinstelling verblijven?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering. Er zijn signalen ontvangen dat pgb's worden aangewend door scholen met als doel de groepen te verkleinen. Ik heb echter geen exact beeld van de omvang en de wijze waarop dit zou plaats-

vinden. Het is echter niet de bedoeling dat zorgmiddelen vanuit de AWBZ worden aangewend voor onderwijstaken. Op grond van de regelgeving kan een pgb namelijk alleen worden gebruikt voor de zorgonderdelen die in de pgb-regeling staan vermeld. Een pgb mag niet worden aangewend ter bekostiging van reguliere onderwijsvoorzieningen.

11

In het voorjaar de Kamer en betrokken partijen op de hoogte worden gesteld over een eventuele aanpassing van de wet- en regelgeving. Impliceert het vorengaande, dat u geen vooroverleg voert met organisaties uit het onderwijs en de zorgsector? Bent u bereid het conceptbesluit voor te leggen aan organisaties uit onderwijs en zorg, zodat deze advies kunnen uitbrengen over het besluit en een inschatting kunnen maken van de gevolgen?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering.

De voortgang van het LGF-traject wordt regelmatig besproken in het LGF-agendaoverleg. In dit gremium, met vertegenwoordigers van de organisaties van bestuur, management en personeel, vertegenwoordigers van de landelijke clusterverenigingen en met vertegenwoordigers van de ouderorganisaties, worden de invoering van LGF en de knelpunten die zich daarbij voordoen besproken en wordt gericht gezocht naar oplossingen. Ook eventuele aanpassingen van wet- en regelgeving worden hier besproken en in concept voorgelegd. Door het ministerie van VWS wordt overleg gevoerd met organisaties in de zorgsector. De voorstellen tot wijziging van wet- en regelgeving worden voorgelegd aan de Tweede Kamer.

12

Bestaande PGB-houders die op grond van de nieuwe indicatie na 1 april een lager budget zouden houden recht op het bestaande bedrag gedurende het schooljaar. Kunt u toelichten in hoeveel gevallen bij een nieuwe indicatie is besloten tot verlaging van het PGB omdat het is bedoeld voor de inzet in het onderwijs? En hoeveel daarvan mogen gebruik maken van deze overgangsmaatregel?

Bij de indicatiestelling wordt bekeken in hoeverre er andere voorzieningen aanwezig zijn waarop een beroep kan worden gedaan. Ook onderwijs wordt daarin meegewogen. Vervolgens wordt voor de verzekerde een aantal uren zorg vastgesteld. De wijze waarop de verzekerde het aantal toegekende uren zorg inricht, is vrij. Er vindt geen registratie plaats of een pgb wordt ingezet tijdens schooltijd. Ik kan daarom geen getallen geven over dit onderwerp. In het kader van de AWBZ vindt alleen registratie plaats van het aantal pgb-houders.

13

Kunt u een uiteenzetting geven waarom en wanneer onderwijs een voorliggende voorziening is? Kan worden toegelicht of dit voor alle schoolsoorten in gelijke mate geldt die voor kinderen met een handicap denkbaar zijn (dus reguliere scholen, scholen voor speciaal onderwijs en speciale basisscholen vallend onder WSNS-regelgeving)?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

14

Kunt u per schoolsoort toelichten of zo'n school geacht wordt uit eigen middelen zorg voor leerlingen te financieren, bijvoorbeeld: kan voor een school voor zeer moeilijk lerende kinderen worden beschouwd als een school die verplicht is zorg aan te bieden aan zijn leerlingen die buiten de school en buiten schooltijden valt onder AWBZ-zorg? Zo ja, kan worden toegelicht welk deel van middelen van zmlk-scholen bestemd is voor zulke zorg aan leerlingen?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerling-gebonden financiering.

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

15

Kan, mede gelet op de formulering in bovengenoemde circulaire, ervan worden uitgegaan dat het rugzakje, als dat deel van het schoolbudget dat wordt vrijgegeven en meegegeven aan een individuele leerling, in geen geval bedoeld is voor AWBZ-zorg, ook indien het kind met een rugzakje behoort tot een categorie scholen die geacht worden uit eigen middelen de AWBZ-zorg voor leerlingen te financieren?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

16

Kan worden toegelicht waarom en op grond waarvan kan worden gesteld dat een eenmaal toegekend PGB door de budgethouder niet mag worden ingezet voor huiswerkbegeleiding tijdens schooluren en wel na schooluren?

Een PGB mag uitsluitend worden ingezet voor AWBZ-verzekerde zorg. Huiswerkbegeleiding is een activiteit waarvoor ouders of de school dienen zorg te dragen en behoort niet tot het domein van de AWBZ-verzekering.

17

Kan worden uiteengezet waarom en op grond waarvan wordt gesteld dat in geen geval een kind tijdens schooluren en tussen de schoolmuren aanspraak kan maken op AWBZ-zorg voor de functies ondersteunende en activerende begeleiding? Kunt u voorbeelden geven van wat wordt verstaan onder functies ondersteunende en activerende begeleiding van kinderen met beperking tot 18 jaar?

In de richtlijn is aanspraak op de functie «ondersteunende begeleiding» niet uitgesloten. Van een deel van de activiteiten die binnen de algemene omschrijving in het Besluit zorgaanspraken AWBZ van de functie «ondersteunende begeleiding» past zal bij de indicatiestelling komen vast te staan, dat deze behoren tot het reguliere onderwijsaanbod. Een voorbeeld is een excursie, die onderdeel kan vormen van het reguliere onderwijsaanbod en tevens bij kan dragen aan bevordering van de integratie van verzekerde in de samenleving. Huiswerkbegeleiding kan in een brede context weliswaar gericht zijn op «bevordering van de zelfredzaamheid» maar behoort niet tot de verzekerde AWBZ-aanspraak. Daar waar de zorgbehoefte het reguliere aanbod of de gebruikelijke zorg van ouders overschrijdt naar aard of omvang kan «ondersteunende begeleiding» worden geïndiceerd.

Een kind kan geen aanspraak maken op activerende begeleiding tijdens schooluren omdat onderwijs voor deze functie als voorliggende voorziening wordt beschouwd. Uitgangspunt is, dat niet tegelijkertijd onderwijs kan worden gevolgd en deel kan worden genomen aan activiteiten zoals bedoeld in artikel 7 van het Besluit zorgaanspraken AWBZ. Activerende begeleiding vindt veelal plaats in situaties met het karakter van doelgerichte training en het aanleren van vaardigheden veelal in dagdelen. Niet uitgesloten is, dat activerende begeleiding wordt geïndiceerd voor periodes buiten de schooltijden. Als daarvoor een PGB wordt gevraagd kunnen PGB-middelen niet worden aangewend voor activerende begeleiding tijdens schooluren omdat deze niet behoren tot de AWBZ-verzekerde zorg.

18

Wordt voor kinderen die overdag in een kinderdagcentrum verblijven in geen geval ondersteunende en activerende begeleiding gefinancierd? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot het recht op AWBZ-zorg voor kinderen die zijn toegelaten tot een school maar die gegeven hun ontwikkelingsniveau tot nu toe in aanmerking komen voor plaatsing in een kinderdagcentrum? Worden in kinderdagcentra nooit activerende en ondersteunende begeleiding geïndiceerd en gefinancierd?

Voor kinderen die in een kinderdagcentrum verblijven wordt in de regel zowel ondersteunende als activerende begeleiding geïndiceerd. Als deze kinderen onderwijs gaan volgen dan zal bekeken worden welk deel door onderwijs bekostigd wordt en welk deel door de AWBZ. Zie ook de bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs.

19

Is het waar dat activerende begeleiding nooit langer dan 6 maanden wordt verstrekt, met in uitzonderingsgevallen een verlenging van nog eens zes maanden? Is het vanzelfsprekend om een dergelijke beperking bij indicatie ook toe te passen op kinderen in de leerplichtige leeftijd? Hoe verhoudt zich dat tot het gegeven dat kinderen zich op jongere leeftijd voortdurend ontwikkelen en kinderen met een handicap daarbij doorgaans intensieve begeleidingen en ondersteuning nodig hebben?

Activerende begeleiding is naar zijn aard planmatig, beperkt in de tijd en doelgericht met de inzet van de daarbij noodzakelijke deskundigheid. Het gaat veelal om trainingssituaties gericht op herstel of voorkomen van verergering van gedrags- of psychische problematiek of om het leren omgaan met handicaps. Na afloop van een programma zal worden beoordeeld wat het effect daarvan is geweest en vindt eventueel opnieuw een indicatie plaats.

20

Waarom en op grond waarvan kan worden gesteld dat de aanspraak op AWBZ-zorg voor de functies persoonlijke verzorging en verpleging «dus» niet geldt voor leerlingen die geïndiceerd zijn voor het speciaal onderwijs? Kan per schoolsoort van het speciaal onderwijs (inclusief speciale basisscholen) worden toegelicht welk budget die scholen hebben voor de functies persoonlijke verzorging en verpleging van leerlingen?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering.

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

21

Is het kabinet van mening dat de nieuwe richtlijnen en de behoefte om voor de toekomst onderwijs en AWBZ-zorg scherper af te bakenen, leidt tot het minder toekennen of het toekennen van lagere budgetten voor kinderen in de leerplichtige leeftijd? Zo ja, leidt het vorenstaande tot de constatering dat kinderen met handicaps minder kans hebben dan de afgelopen jaren om onderwijs te volgen op speciale maar vooral reguliere scholen?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering.

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

Zie ook mijn antwoord op vraag 9, waarin ik heb aangegeven, dat cijfers over de inzet van PGB gedurende de schooluren niet wordt bijgehouden.

22

Is het kabinet bereid de Kamer jaarlijks een overzicht te sturen van het aantal kinderdagcentrum (KDC)-kinderen dat geen onderwijs volgt, het aantal KDC-kinderen dat wel onderwijs volgt (regulier dan wel speciaal) en het aantal leerplichtige kinderen met LGF-indicatie dat een reguliere school bezoekt, al dan niet gecombineerd met toekenning van AWBZ-zorg? Is het kabinet bereid nu al een getalsmatig overzicht te geven van het aantal kinderen in leerplichtige leeftijd dat is ingeschreven bij een KDC (al dan niet in combinatie met inschrijving op een speciale of reguliere school) en het aantal kinderen met LGF-indicatie dat een reguliere school bezoekt?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering.

In het kader van de AWBZ vindt een landelijke registratie plaats die gerelateerd is aan de zeven functies (zoals bijvoorbeeld verpleging en verzorging). Hierbij wordt niet geregistreerd van welk zorgaanbod (zoals een KDC) een kind gebruik maakt. Naast deze registratie vanuit de zorg, zal vanaf 2005 in het onderwijs een landelijke registratie plaatsvinden op basis van het onderwijsnummer. Met het onderwijsnummer worden bekostigingsrelevante gegevens verzameld. Hierbij vindt geen registratie plaats van AWBZ-toekenningen omdat deze informatie niet via de school beschikbaar is.

Zoals vermeld in de Vijfde Voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering, wordt een inventariserend onderzoek gedaan naar de samenwerkingsprojecten tussen KDC's en cluster 3 scholen. Hierbij zijn ook gegevens verzameld over de inzet van AWBZ zorg in het onderwijs en het aantal kinderen dat is ingeschreven bij een KDC. Op dit moment worden de laatste samenwerkingsprojecten onderzocht, waarna de verzamelde gegevens worden geanalyseerd. Zodra deze analyse gereed is, zal ik de Tweede Kamer daarover informeren.

23

Bent u bekend met expertisecentra en instellingen, zoals de Pameijer Keerkring uit Rotterdam, die van oordeel zijn dat vanaf april 2003 het volgen van onderwijs sterk is bemoeilijkt of geblokkeerd omdat PGB's na herindicatie niet meer of niet meer volledig werden verstrekt?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering.

Ja. Uit dergelijke signalen vanuit het onderwijs- en zorgveld is gebleken dat er in de praktijk onduidelijkheid bestond over de afbakening tussen de AWBZ en het onderwijs.

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

24

Bent u bereid in te gaan op de stelling van de Pameijer Keerkring, het REC-Non 3-1 en zml-school De Alk in Alkmaar, die menen dat de nieuwe indicatiestelling het volgen van adequaat onderwijs voor kinderen met handicaps ernstig bemoeilijkt?

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering.

Zie ook het antwoord op vraag 23. Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

25

Is het kabinet zich bewust dat veel betrokkenen vrezen dat de nieuwe richtlijnen ertoe zullen leiden dat veel kinderen met een handicap de facto worden uitgesloten van onderwijs? Zo neen, kunt u uiteenzetten wat individuele ouders moeten doen indien hun gehandicapte kind wordt geweigerd omdat naar het oordeel van de school onvoldoende budget is om het kind voldoende zorg en ondersteuning te bieden?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

26

Is het kabinet bereid te garanderen dat scholen in hun oordeelsvorming, voor wat betreft de toelating, in geen geval het argument kunnen gebruiken dat ze de nodige zorg en ondersteuning niet kunnen bieden vanwege het enkele feit dat er geen financiering beschikbaar is? Dit omdat in alle gevallen en op alle scholen in principe budget beschikbaar is om kinderen met handicap voldoende zorg te bieden.

Deze vraag is ook gesteld aan de commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap in het kader van de vijfde voortgangsrapportage leerlinggebonden financiering.

Een afweging van de school over het al dan niet toelaten van een kind in relatie tot de zorg die dat kind nodig heeft, behoort tot de competentie van de school. Daarnaast behoort het tot de competentie van ouders om wel of niet via de AWBZ zorg aan te vragen voor hun kind en de wijze waarop deze zorg wordt uitgevoerd. De noodzaak en de beschikbaarheid van zorg die niet gefinancierd kan worden uit het leerlinggebonden budget, kan een rol spelen bij de toelatingsbeslissing van de reguliere school.

Vragen VVD-fractie

27

Vanaf de invoering van het LGF in het onderwijs is het aantal aanvragen voor een PGB, gefinancierd vanuit de AWBZ toegenomen. Een logische gevolgtrekking is dat door vaststelling van de regelgeving rond het LGF voor mensen duidelijkheid is geschapen waar ze voor welke indicatie terecht kunnen. De conclusie van de staatssecretaris dat de nieuwe wetgeving «blijkbaar tot onduidelijkheid heeft geleid over welke taken uit de

AWBZ en welke uit het LGF-budget gefinancierd moeten worden» is dan ook bevreedend. Hoe komt de staatssecretaris tot deze conclusie?

In algemene zin kan uit de discussie die in het land is ontstaan over dit onderwerp en het aantal vragen dat is gesteld door burgers, beroepsbeoefenaren en instellingen niet anders dan de conclusie worden getrokken, dat er onduidelijkheid bestaat.

28

De staatssecretaris wil het aantal kinderen met een PGB in het onderwijs terugdringen om zo het toegenomen aantal PGB's te beperken. Hoe verhouden zich de kosten van een leerling met een PGB in het regulier onderwijs zich tot die van dezelfde leerling zonder PGB op een op hem/haar toegesneden vorm van speciaal onderwijs?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

29

De invoering van het LGF biedt nu, vaak samen met een PGB, een op maat gesneden oplossing voor leerlingen die nergens in ons huidige systeem terecht konden, zogenoemde thuiszitters. Is de staatssecretaris op de hoogte van deze problematiek? Is bekend hoeveel thuiszitters dankzij LGF en PGB het onderwijs weer zijn ingestroomd? Heeft u bij de invoering van de gedragslijn rekening gehouden met deze kinderen?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag. Zie ook het antwoord op vraag 9.

30

In de gedragslijn is sprake van «onderwijsvoorzieningen in aansluiting op het aanbod van de school». Wat wordt hiermee precies bedoeld?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

31

Leerplichtige kinderen kunnen tijdens schooluren geen aanspraak meer maken op AWBZ-zorg voor ondersteunende en activerende begeleiding. Gaat u ervan uit dat het onderwijs in deze specifieke begeleiding voorziet? Kunt u toelichting hoe dat volgens u geregeld is?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

32

Volgens veel klachten wordt een school bij de indicatie tegenwoordig sneller aangemerkt als «voorliggende voorziening». Kunt u uitleggen voor welke voorziening een school dan een voorliggende voorziening is?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

Vragen GroenLinks-fractie

33

Waarom is het nodig geweest om een overgangsregeling in het leven te roepen en kan de oude situatie niet blijven bestaan totdat de ministers van OCenW en VWS met elkaar overeenstemming hebben bereikt?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

34

Betekent de formulering «als de school een voorliggende voorziening biedt of kan bieden» dat onderwijs niet per definitie een voorliggende voorziening biedt?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

35

Als een school geen voorliggende voorziening biedt voor ondersteuning en begeleiding, kan er dan toch aanspraak gemaakt worden op deze AWBZ-zorg? Zo neen, waarom niet?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

36

Wat zijn de criteria op basis waarvan wordt bepaald of een school een voorliggende voorziening biedt?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

37

Hoe verhoudt de bepaling dat leerplichtige kinderen tijdens schooluren en tussen de schoolmuren geen aanspraak kunnen maken op ondersteunende en activerende begeleiding zich tot de brief van minister van OCW aan de NVA dat ook in het kader van PGB nieuwe stijl «inzet van een PGB voor verzorging, ondersteuning en begeleiding op school mogelijk wordt en in een aantal gevallen heel zinvol kan zijn»?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

38

Bent u van mening dat inzet van een PGB voor ondersteunende en activerende nooit zinvol kan zijn, ook niet voor bijvoorbeeld autistische of dove kinderen?

Zie antwoord op vraag 17.

39

Wordt er geen onduidelijkheid gecreëerd door te stellen dat «deze aanspraak niet geldt voor leerlingen die geïndiceerd zijn voor het speciaal onderwijs»? Is het waar dat kinderen die geïndiceerd zijn voor het speciaal

onderwijs maar in het regulier onderwijs zitten wel aanspraak kunnen maken op verzorging en verpleging?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

Vragen D66-fractie

40

Waaruit is gebleken dat de huidige wetgeving tot problemen leidt?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

41

De voorgestelde gedragslijn tot 1 augustus 2004 betekent voor kinderen die al op school zitten en die tot nu toe geen beroep hebben gedaan op PGB dat uitgegaan wordt van de huidige regelgeving. Tegelijkertijd wordt erkend dat er afbakeningsproblemen zijn waardoor deze gedragslijn nodig is. Ook wordt aangekondigd dat na 1 augustus de huidige wet- en regelgeving eventueel wordt aangepast. Kortom: het kabinet erkent dat er problemen zijn met de huidige wet- en regelgeving. Is het dan eerlijk om kinderen die nu ineens door omstandigheden gedwongen een beroep moeten doen op PGB tussen wal en schip te laten vallen? In de praktijk zullen zij immers in de problemen komen door de geconstateerde onduidelijkheid.

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

42

Welke garanties geeft u dat deze kinderen niet in de problemen gaan komen door ambtelijke onenigheid over onduidelijke wetgeving?

Er is geen sprake van ambtelijke onenigheid. Door de wijziging van de wetgeving rond de LGF en de AWBZ (aanspraken en indicatiestelling) is verduidelijking nodig. De vragen, die thans aan de orde komen hebben overigens niet alle te maken met onduidelijkheid maar met het tegendeel. De sterk verbeterde kwaliteit en de transparantie van de indicatiestelling AWBZ leiden ertoe, dat in gelijke situaties thans anders en meer in overeenstemming met de doelstellingen van de AWBZ wordt geoordeeld. Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

43

Kunt u ter verduidelijking aangeven wat ouders van een leerplichtig kind met zojuist geconstateerde dyslexie nu moeten doen? Waar kunnen deze ouders in dit schooljaar met hun ondersteuningsvraag naartoe?

Dyslexie is geen diagnose op basis waarvan een indicatiesteller een AWBZ-aanspraak kan vaststellen. De indicatiesteller brengt de beperkingen in kaart die het gevolg zijn van de grondslagen zoals genoemd in het Besluit zorgaanspraken AWBZ en bepaalt vervolgens of een individuele verzekerde redelijkerwijs aangewezen is op een vorm van AWBZ-zorg. Dyslexie is een moeilijk objectiveerbaar fenomeen dat in verschillende gradaties en vormen kan voorkomen met uiteenlopende oorzaken

of achtergronden. Ouders bieden hun kind daarbij ondersteuning, de school of de schoolbegeleidingsdienst bieden begeleiding of het kind neemt deel aan activiteiten waardoor de dyslexie in positieve zin wordt beïnvloed. Als de verwachting bestaat dat aanspraak bestaat op een vorm van AWBZ-zorg kan een indicatie worden gevraagd. In veel gevallen zal gelet op de beoordelingscriteria geen aanspraak op AWBZ-zorg kunnen worden vastgesteld.

44

Is de inzet van de overeenstemming die de minister van OCW en de staatssecretaris van VWS met elkaar proberen te bereiken, dat ook na 1 augustus 2004 het inzetten van PGB in het onderwijs mogelijk blijft? Immers, alleen dan is een echte keuze voor ouders mogelijk tussen het reguliere onderwijs en het speciale onderwijs.

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

Vragen ChristenUnie-fractie

45

Is de staatssecretaris overeengekomen dat de minister van OCW de financiering overneemt van de wegvallende AWBZ-voorzieningen (ondersteunende en activerende begeleiding) voor nieuwe aanvragen voor een PGB op naar het regulier onderwijs? Zo neen, waarom niet?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

46

Hoe groot schat de staatssecretaris het effect van de voorgestelde gedragslijn in, dat veel kinderen met een verstandelijke handicap van het regulier onderwijs worden uitgesloten nu ondersteunende en activerende begeleiding niet meer AWBZ-gefinancierd wordt? Erkent de staatssecretaris dat zonder deze functie deze kinderen veelal niet meer aan het regulier onderwijs kunnen blijven deelnemen?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

47

Zullen kinderen met een meervoudige handicap zonder PGB nog worden toegelaten op het speciaal onderwijs? Kan de directie van een zmlk-school voldoende begeleiding bieden zonder AWBZ-financiering?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

48

Is het risico niet dat meervoudig gehandicapte kinderen voor wie zonder PGB geen plek meer zal zijn op de speciale scholen, zij naar de Cluster 3-scholen zullen worden doorverwezen, of thuis komen te zitten? Hoe verhoudt zich dit tot het bestaande beleid, waarin zo veel mogelijk wordt ingezet op deelname aan het onderwijs?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

49

Is de staatssecretaris niet van mening dat zij de rechten van kinderen met een (verstandelijke) beperking op onderwijs met deze maatregel inperkt?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

50

Wil de staatssecretaris garanderen dat na 1 augustus 2004 leerlingen die een PGB hebben of willen aanvragen weer in aanmerking zullen komen voor financiering van zowel persoonlijke verzorging en verpleging als ondersteunende en activerende begeleiding, zowel in het regulier en het speciaal onderwijs, omdat het onderwijs anders voor kinderen met een verstandelijke beperking geheel ontoegankelijk dreigt te worden?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

Vragen SGP-fractie

51

Wat is de precieze betekenis van het overleg over de reikwijdte en de afbakening van de onderwijswetgeving en de AWBZ, terwijl er tegelijkertijd al allerlei consequenties worden verbonden aan de bestaande regels? Wat zijn de consequenties voor de leerlingen, als blijkbaar de precieze reikwijdte van de beide wetten nog onduidelijk is?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

52

Op welke punten verschillen de voorwaarden voor het krijgen van een persoonsgebonden budget op basis van de AWBZ en de leerlinggebonden financiering? Is het op basis van de onderwijswetgeving mogelijk om alle (specialistische) zorg te bieden waarop kinderen met een handicap op basis van de AWBZ recht zouden hebben?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

53

Deelt de staatssecretaris de visie van de Federatie van Ouderverenigingen dat veel kinderen met een handicap als gevolg van de gedragsregel uitgesloten worden van onderwijs? Op welke manier worden deze gevolgen uitgesloten?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.

Met ingang van welke datum er eindelijk ook voor de langere termijn voor ouders en leerlingen die op deze voorzieningen zijn aangewezen volstrekte duidelijkheid bestaan, zodat de onzekerheid en de twijfels over de toegankelijkheid zijn opgeheven? Kan een taakstellend tijdpad worden gepresenteerd voor dat deel van de procedure waarvoor het kabinet zelf verantwoordelijk is?

Ik verwijs u naar bijgaande brief aan de Tweede Kamer over de richtlijn afbakening en reikwijdte AWBZ en onderwijs. Deze brief geeft antwoord op de vraag.